

Provinciale Staten van Utrecht

Onderwerp

Beantwoording vragen over onderzoeksopzet *Stimulering woningbouw*

Geachte leden van Provinciale Staten,

Woensdag 18 juni jl. hebben we vragen van de fracties van BBB en VVD ontvangen naar aanleiding van de publicatie van de onderzoeksopzet *Stimulering woningbouw*. Hierbij ontvangt u de beantwoording van deze vragen.

Met vriendelijke groet,

Randstedelijke Rekenkamer

Martin Santhagens
Bestuurder-directeur

Antwoorden Randstedelijke Rekenkamer op vragen van Provinciale Staten Utrecht bij de onderzoeksopzet *Stimulering woningbouw*

Vraag 1

BBB-fractie: Kan hier nog inhoudelijk op gereageerd worden?

Antwoord op vraag 1

De Randstedelijke Rekenkamer heeft op 15 mei jl. de onderzoeksopzet ter informatie aan Provinciale Staten voorgelegd en staat open voor reacties daarop. Daarbij geldt dat het onderzoek is gestart. De Rekenkamer zal bij eventuele suggesties afwegen of deze passen in de opzet van het onderzoek.

Vraag 2

BBB-fractie: Waarom kent dit onderzoek zo'n lange doorlooptijd?

Antwoord op vraag 2

Het onderzoek naar stimulering woningbouw is een benchmarkonderzoek ten aanzien van de vier Randstedelijke provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het is daarmee een breed onderzoek. De doorlooptijd voor dergelijke onderzoeken op een actueel en groot thema voor de vier Randstedelijke provincies is in lijn met eerdere benchmarkonderzoeken van de Randstedelijke Rekenkamer. Daarbij wordt de doorlooptijd niet alleen bepaald door het onderzoek zelf, maar ook door de hoor- en wederhoortermijnen bij zowel de conceptnota van bevindingen als het bestuurlijk wederhoor bij het conceptrapport.

Vraag 3

VVD-fractie: Het onderzoek kijkt bewust niet naar onze rol vanuit ruimtelijke regelgeving. Is het niet goed denkbaar dat ook in uitvoering en realisatie er problemen ontstaan die in verband staan met de regels (en de flexibiliteit daarvan) die wij als provincie vaststellen en toetsen?

Antwoord op vraag 3

Het is mogelijk dat er in de uitvoering en realisatie van woningbouw problemen ontstaan die verband houden met de regels en kaders die provincies hebben opgesteld in bijvoorbeeld de omgevingsvisie en omgevingsverordening. In het vooronderzoek, waarbij we gesprekken hebben gevoerd met het Rijk, provincies, IPO, een gemeente, Aedes en andere rekenkamers, bleek echter dat de knelpunten met name betrekking hebben op onder andere stikstof, netcongestie, beperkte ambtelijke capaciteit bij gemeenten en het rondkrijgen van de business case bij woningbouwprojecten. Om deze reden, en ook omwille van afbakening en doorlooptijd, richt het onderzoek zich op de rol van de provincie bij het (mede) oplossen van deze knelpunten.

Vraag 4

VVD-fractie: Zijn er aanvullende onderzoeken voorzien op de rol van de effectiviteit van onze ruimtelijke sturingsinstrumenten? Ook tegen het licht van onderrealisatie, zelfs bij plancapaciteit die op papier voldoende is?

Antwoord op vraag 4

De Rekenkamer voert momenteel meerdere onderzoeken uit die betrekking hebben op de ruimtelijke regierol van de provincie. Zo wordt de laatste hand gelegd aan een onderzoek

naar netcongestie en zijn we vanaf april 2025 gestart met een onderzoek naar de weging van het waterbelang door de provincie. Er zijn op korte termijn geen aanvullende onderzoeken voorzien die zich specifiek richten op de effectiviteit van de ruimtelijke sturingsinstrumenten op het gebied van woningbouw. Reden om het ruimtelijk spoor niet bij het rekenkameronderzoek naar woningbouw te betrekken is dat het gemiddeld 10 jaar duurt om van idee tot realisatie van woningen te komen. Aangezien de wet- en regelgeving rondom woningbouwrealisatie sterk is gewijzigd vanaf 2022-2023, acht de Rekenkamer het nu nog te kort om de doorwerking (oftewel effectiviteit) van de ruimtelijke sturingsinstrumenten te onderzoeken.